82. MEKTUP

٨٢- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الثَّانِى وَالثَّمَانُونَ اِلَى الْخَواجَهْ شَرَفِ الدِّينِ الْحُسَيْنِ فِى التَّحْذِيرِ عَنِ الدُّنْيَا الدَّنِيَّةِ وَالتَّحْرِيضِ عَلَى الشَّرِيعَةِ الْغَرَّاءِ وَمَا يُنَاسِبُ ذٰلِكَ ﴾

اَللّٰهُمَّ صَغِّرِ الدُّنْيَا بِاَعْيُنِنَا وَكَبِّرِ الْآخِرَةَ فِى قُلُوبِنَا بِحُرْمَةِ حَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ أَيُّهَا الْوَلَدُ الْعَزِيزُ صَاحِبَ التَّمَيُّزِ اِيَّاكَ وَالرَّغْبَةَ فِى زَخَارِفِ الدُّنْيَا الدَّنِيَّةِ وَالْاِنْخِدَاعَ بِالشَّوْكَةِ الْفَانِيَةِ وَعَلَيْكَ بِالسَّعْىِ فِى الْعَمَلِ بِمُقْتَضَى الشَّرِيعَةِ الْغَرَّاءِ فِى جَمِيعِ الْحَرَكَاتِ وَالسَّكَنَاتِ وَالْمَعِيشَةِ عَلَى وَفْقِ الْمِلَّةِ الزَّهْرَاءِ فَلَا بُدَّ اَوَّلًا مِنْ تَصْحِيحِ الْاِعْتِقَادِ بِمُقْتَضَى آرَاءِ عُلَمَاءِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ شَكَرَ اللهُ تَعَالَى سَعْيَهُمْ فَاِنَّهُ ضَرُورِىٌّ وَبَعْدَ ذٰلِكَ يُصْرَفُ عِنَانُ الْهِمَّةِ اِلَى اِتْيَانِ الْاَحْكَامِ الْفِقْهِيَّةِ الْعَمَلِيَّةِ فَيَنْبَغِى الْاِهْتِمَامُ التَّامُّ فِى اَدَاءِ الْفَرَائِضِ وَالْاِحْتِيَاطُ فِى الْحِلِّ وَالْحُرْمَةِ وَالْعِبَادَاتُ النَّافِلَةُ فِى جَنْبِ الْفَرَائِضِ كَالْمَطْرُوحِ فِى الطَّرِيقِ وَسَاقِطَةٌ عَنِ الْاِعْتِبَارِ وَاَكْثَرُ النَّاسِ فِى هٰذَا الْوَقْتِ فِى تَرْوِيجِ النَّوَافِلِ وَتَخْرِيبِ الْفَرَائِضِ يَهْتَمُّونَ فِي اِتْيَانِ نَوَافِلِ الْعِبَادَاتِ وَيَعُدُّونَ الْفَرَائِضَ حَقِيرَةً وَعَدِيمَةَ الْاِعْتِبَارِ يُعْطُونَ مَبْلَغًا كُلِّيًّا لِلْمُسْتَحِقِّ وَغَيْرِ الْمُسْتَحِقِّ بِتَقْرِيبٍ وَبِغَيْرِ تَقْرِيبٍ وَلٰكِنَّ اِعْطَاءَ فَلْسٍ فِى اَدَاءِ الزَّكَاةِ لِلْمَصْرَفِ مُتَعَسِّرٌ عَلَيْهِمْ وَلَا يَدْرُونَ اَنَّ اِعْطَاءَ فَلْسٍ فِى اَدَاءِ الزَّكَاةِ لِلْمَصْرَفِ خَيْرٌ لَهُمْ مِنْ اِعْطَاءِ اُلُوفِ صَدَقَةٍ نَافِلَةٍ فَاِنَّ فِي اِعْطَاءِ الزَّكَاةِ مُجَرَّدَ امْتِثَالِ اَمْرِ الْمَوْلٰى جَلَّ سُلْطَانُهُ وَفِى الصَّدَقَةِ النَّافِلَةِ كَثِيرًا مَّا يَكُونُ الْمَنْشَأُ الْهَوَاءَ النَّفْسَانِىَّ وَلِهٰذَا لَا مَسَاغَ لِلرِّيَاءِ فِى الْفَرْضِ وَاَمَّا النَّفْلُ فَفِيهِ مَجَالٌ لِلرِّيَاءِ وَمِنْ هٰهُنَا كَانَ الْاَوْلٰى فِى اَدَاءِ الزَّكَاةِ الْاِظْهَارَ لِنَفْىِ التُّهْمَةِ وَفِى الصَّدَقَةِ النَّافِلَةِ الْخَفَاءَ لِكَوْنِهِ اَلْيَقَ بِالْقَبُولِ وَبِالْجُمْلَةِ لَا بُدَّ مِنِ الْتِزَامِ الْاَحْكَامِ الشَّرْعِيَّةِ حَتّٰى يُتَصَوَّرَ الْخَلَاصُ مِنْ مَضَرَّةِ الدُّنْيَا فَاِنْ لَمْ تَتَيَسَّرْ حَقِيقَةُ تَرْكِ الدُّنْيَا يَنْبَغِى اَنْ لَا يُقَصِّرَ فِى التَّرْكِ الْحُكْمِىِّ وَهُوَ الْتِزَامُ الشَّرِيعَةِ فِى الْاَقْوَالِ وَالْاَفْعَالِ وَاللهُ سُبْحَانَهُ الْمُوَفِّقُ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى.

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Hace Şerefüddin el-Hüseyin'e gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta alçak dünyadan sakındırmakta ve parlak şeriata tabi olmaya teşvik etmektedir.

Ey Allah'ım! Habibin Muhammed hürmetine dünyayı gözümüzde küçült, ahireti kalplerimizde büyült.

Değerli ve seçkin evladım! Sakın alçak dünyanın cazibesine aldanmayasın. Dünyanın geçici şaşaası seni yoldan çıkarmasın. Bütün hal ve harekatında yüce şeriatın gereklerine uymaya ve kutsal dinimizin ölçülerine göre yaşamaya çalış. Öncelikle Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat alimlerinin *(Allah çalışmalarını mükafatlandırsın)* görüşleri doğrultusunda inancı düzeltmek gerekir. Bu Allah'a *(celle celalühü)* kulluğun olmazsa olmaz şartıdır. Bundan sonra ameli konularla ilgili fıkhî hükümleri uygulamaya çalışmalı ve bu çerçevede farzları yerine getirme, helal ve haramlara riayet etme konusunda son derece titiz davranmalıdır. Farzların yanında nafile ibadetler çerçöp gibi olup itibar edilecek şeyler değildir. Bugün insanların çoğu nafilelere düşkünlük gösterirken farzları ihmal etmektedir. Farzları gözlerinde küçük görüyor ve tarafına bakmıyorlar. Bunlar, takripli veya takripsiz [116] hak edene de hak etmeyene de çok yüksek miktarda para verirken, zekat almaya layık kimselere bir kuruş bile zekat ödemekte zorlanmaktadırlar. Bilemiyorlar ki zekat niyetine verilen bir kuruş, bağış niyetine verilen binlerce kuruştan daha hayırlıdır. Zira zekat ödemesinde sadece Allah Teâlâ'nın buyruğunu yerine getirmek vardır. Fakat bağışlarda nefsanî duyguları tahrik edebilecek çok şey bulunmaktadır. Bu sebeple farz ibadetlerin edasında riyaya mahal kalmaz. Ancak nafile ibadetlerin edası sırasında riya ihtimali çok yüksektir. Bu sebepledir ki zekatın açıkça, bağışın gizlice yapılması esastır. Zira zekatın açık ödenmesi töhmeti ortadan kaldırmakta, bağışın gizli yapılması da onun kabul edilme ihtimalini yükseltir.

Özetle ifade etmek gerekirse şeri hükümlere riayet etmeli ki bu vesileyle dünyanın zararlı yönlerinden korunabilelim. Eğer gerçek anlamda dünyayı terk edemiyorsak hükmi olarak onu terk etmeye çalışmalıyız. Bu da gerek söz ve gerekse davranışlarımız itibariyle şeriata uymakla olur. Allah Sübhanehü yegane muvaffak kılandır. Selam hidayete tabi olanlar üzerine olsun...

---

[116] Takrip, bir söz veya davranışın makbul olacak şekilde icra edilmesi. Bir işi kabul edilebilir hale getirmeye çalışmak.

KELİME ANLAMI

82. < اَلْمَكْتُوبُ الثَّانى وَالثَّمَانُونَ Seksen ikinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* **اِلَى الْخَواجَةْ شَرَفِ الدّينِ الْحُسَيْنِ Hâce Şerafeddin Hüseyin'e** *(Ne hakkındadır?)* **فى التَّحْذيرِ Sakındırmak** *(Neden?)* **عَنِ الدُّنْيَا الدَّنِيَّةِ Adi dünyadan** *(Daha?)* **وَالتَّحْرِيضِ Teşvik etmek** *(Neye?)* **عَلَى الشَّرِيعَةِ الْغَرَّاءِ Parlak şeriata** *(Daha?)* **وَمَا يُنَاسِبُ ذٰلِكَ Ve buna benzer konular hakkındadır >**

اَللّٰهُمَّ Ey Allah'ım! صَغِّرِ الدُّنْيَا Dünyayı küçült *(Nerede?)* بِاَعْيُنِنَا Gözlerimizde *(Daha?)* وَكَبِّرِ الْآخِرَةَ Ahireti büyült *(Nerede?)* فى قُلُوبِنَا Kalplerimizde *(Kimin hürmetine?)* بِحُرْمَةِ حَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ Sevgili kulun Muhammed'in hürmetine عَلَيْهِ وَعَلَى آلِه Ona ve ehline olsun *(Ne?)* اَلصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Salat-u selam اَيُّهَا الْوَلَدُ الْعَزِيزُ Ey değerli evladım صَاحِبَ التَّمَيُّزِ Temeyyüz sahibi (akıl baliğ) اِيَّاكَ وَالرَّغْبَةَ Rağbet etmekten sakın *(Neye?)* فى زَخَارِفِ الدُّنْيَا الدَّنِيَّةِ Adi dünyanın süslerine *(Daha neden sakın?)* وَالْاِنْخِدَاعَ Aldanmaktan *(Neye?)* بِالشَّوْكَةِ الْفَانِيَةِ Fani olan güce وَعَلَيْكَ Ve sarıl *(Neye?)* بِالسَّعْىِ Gayret etmeğe *(Nerede?)* فِى الْعَمَلِ Amel etmekte *(Ne ile?)* بِمُقْتَضَى الشَّرِيعَةِ الْغَرَّاءِ Parlak şeriatın gereğiyle *(Nerede?)* فى جَمِيعِ الْحَرَكَاتِ وَالسَّكَنَاتِ Bütün hal ve haraketlerde *(Daha neye sarıl?)* وَالْمَعِيشَةِ Ve yaşamaya *(Neye göre?)* عَلَى وَفْقِ الْمِلَّةِ الزَّهْرَاءِ Parlak dinimizin gereğine göre فَلَا بُدَّ Öyleyse ayrılık yoktur *(Ne zaman?)* اَوَّلًا İlk önce *(Neden?)* مِنْ تَصْحِيحِ الْاِعْتِقَادِ İnancı sağlamlaştırmaktan *(Neye göre?)* بِمُقْتَضَى آرَاءِ عُلَمَاءِ اَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ Ehl-i Sünnet alimlerin görüşlerinin gereğine göre شَكَرَ اللّٰهُ تَعَالَى Yüce Allah kabul etsin *(Neyi?)* سَعْيَهُمْ Onların çalışmalarını *(Niçin?)* فَاِنَّهُ ضَرُورِيٌّ Çünkü bu (inancı sağlamlaştırmak) zaruridir وَبَعْدَ ذٰلِكَ Bundan sonra *(Ne olur?)* يُصْرَفُ Çevrilir *(Ne?)* عِنَانُ الْهِمَّةِ Himmetin dizginleri *(Nereye?)* اِلَى اِتْيَانِ الْاَحْكَامِ Hükümleri işlemeye *(Hangi?)* الْفِقْهِيَّةِ الْعَمَلِيَّةِ Fıkhın ameli hükümlerini فَيَنْبَغِى Dolayısıyla gerekir *(Ne?)* الْاِهْتِمَامُ التَّامُّ Tam bir ehemmiyet göstermek *(Nerede?)* فى اَدَاءِ الْفَرَائِضِ Farzları eda etmekte *(Daha?)* وَالْاِحْتِيَاطُ İhtiyatlı davranmak *(Nerede?)* فِى الْحِلِّ وَالْحُرْمَةِ Helal ve haram şeylerde وَالْعِبَادَاتُ النَّافِلَةُ Nafile ibadetler *(Nerede?)* فى جَنْبِ الْفَرَائِضِ Farzların yanında *(Ne gibidir?)* كَالْمَطْرُوحِ Atılmış şey gibidir *(Nereye?)* فِى الطَّرِيقِ Yol ortasına *(Daha?)* وَسَاقِطَةٌ Ve düşüktür *(Neden?)* عَنِ الْاِعْتِبَارِ Değerden وَاَكْثَرُ النَّاسِ İnsanların çoğu *(Ne zaman?)* فى هٰذَا الْوَقْتِ Bu zamanda *(Nedirler?)* فى تَرْوِيجِ النَّوَافِلِ Nafile ibadetlere düşkünlükte وَتَخْرِيبِ الْفَرَائِضِ Ve farzları ihmal

etmektedirler يَهْتَمُّونَ Çok gayret ediyorlar (Neyei?) فِي اِتْيَانِ نَوَافِلِ الْعِبَادَاتِ Nafile ibadetleri yapmaya وَيَعُدُّونَ Ve sayıyorlar (Neyi?) اَلْفَرَائِضَ Farzları (Ne?) حَقِيرَةً Değersiz وَعَدِيمَةَ الاِعْتِبَارِ Ve önemsiz يُعْطُونَ Ve veriyorlar (Neyi?) مَبْلَغًا كُلِّيًّا Büyük tutarları (Kime?) لِلْمُسْتَحِقِّ Hak edene de وَغَيْرِ الْمُسْتَحِقِّ Hak etmeyene de (Nasıl?) بِتَقْرِيبٍ Yakışır وَبِغَيْرِ تَقْرِيبٍ Ve yakışmaz olduğu halde وَلَكِنَّ اِعْطَاءَ فَلْسٍ Fakat bir kuruş vermek (Nerede?) فِى اَدَاءِ الزَّكَاةِ Zekatı eda etmede (Kime?) لِلْمَصْرَفِ Zekatın kendisine verileceği kimseye مُتَعَسِّرٌ عَلَيْهِمْ Onlara çok zor gelmektedir وَلاَ يَدْرُونَ Bilmiyorlar ki, اَنَّ اِعْطَاءَ فَلْسٍ Şüphesiz bir kuruş vermek (Nerede?) فِى اَدَاءِ الزَّكَاةِ Zekatın edasında (Kime?) لِلْمَصْرَفِ Zekat verilecek kimseye (Nedir?) خَيْرٌ لَهُمْ Onlara daha hayırlıdır (Neden?) مِنْ اِعْطَاءِ اُلُوفِ صَدَقَةٍ نَافِلَةٍ Binlerce nafile sadaka vermekten فَاِنَّ فِي اِعْطَاءِ الزَّكَاةِ Çünkü zekat vermekte مُجَرَّدَ اِمْتِثَالِ اَمْرِ الْمَوْلَى Sırf Mevla'nın emrine uymak vardır جَلَّ سُلْطَانُهُ Saltanatı yüce وَفِى الصَّدَقَةِ النَّافِلَةِ Nafile sadaka vermekte ise كَثِيرًا مَّا Çok kere يَكُونُ Olur (Ne?) اَلْمَنْشَأُ Verme sebebi (Ne olur?) اَلْهَوَاءَ النَّفْسَانِيُّ Nefsani arzular وَلِهَذَا Bundan dolayı لاَ مَسَاغَ لِلرِّيَاءِ Riyaya imkan yoktur (Nerede?) فِى الْفَرْضِ Farzda وَاَمَّا النَّفْلُ Fakat nafile فَفِيهِ Onda vardır (Ne?) مَجَالٌ لِلرِّيَاءِ Riyaya yer وَمِنْ هَهُنَا İşte bu sebepten dolayı كَانَ الاَوْلَى En iyisi oldu (Nerede?) فِى اَدَاءِ الزَّكَاةِ Zekatı vermekte (Ne oldu?) اَلاِظْهَارُ Aşikar olarak vermek oldu (Niçin?) لِنَفْيِ التُّهْمَةِ Kötü zannı ortadan kaldırmak için وَفِى الصَّدَقَةِ النَّافِلَةِ Nafile sadakada ise (Nedir evla olan?) اَلْخَفَاءُ Gizlemektir (Niçin?) لِكَوْنِهِ اَلْيَقَ Onun gizlenmesi daha uygun olduğu için (Neyei?) بِالْقَبُولِ Kabul edilmeğe وَبِالْجُمْلَةِ Hülasa لاَ بُدَّ Ayrılık yoktur (Neden?) مِنِ الْتِزَامِ الاَحْكَامِ الشَّرْعِيَّةِ Şer-i hükümlere yapışmaktan حَتَّى يُتَصَوَّرَ Ta ki düşünülebilinsin (Ne?) اَلْخَلاَصُ Kurtulmak (Neden?) مِنْ مَضَرَّةِ الدُّنْيَا Dünyanın zararından فَاِنْ لَمْ تَتَيَسَّرْ Eğer nasip olmazsa (Ne?) حَقِيقَةُ تَرْكِ الدُّنْيَا Gerçekten dünyayı terk etmek يَنْبَغِي Gerekir (Ne?) اَنْ لاَ يُقَصِّرَ Kişinin kusur etmemesi (Nerede?) فِى التَّرْكِ الْحُكْمِيِّ Hükmen terk etmekte وَهُوَ O da (Nedir?) اِلْتِزَامُ الشَّرِيعَةِ Şeriata yapışmaktır (Nelerde?) فِى الاَقْوَالِ Sözler وَالاَفْعَالِ Ve fiillerde وَاللّٰهُ سُبْحَانَهُ Allah Subhânehu (Nedir?) اَلْمُوَفِّقُ Başarıya ulaştırandır وَالسَّلاَمُ Selam olsun (Kimlere?) عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى Hidayete tabi olana...